

Den Beckerske og den Schoustrupske Gaard i Kiøbenhavn.

Et Bidrag til Stadens Hønskiendoms- og Bygningshistorie.

Efter Meddelelser af Hr. Dr. Burmann-Becker, Hr. P. J. Schoustrup,
og Hr. Archiregistrator Kall Rasmussen.

Der vil neppe findes nogen Hovedstad i Europa, saa fattig paa arkitektoniske Monumenter, og af saa lidt udyret historisk Charakter, som Kiøbenhavn, hvis for Danmark i høi Grad vigtige Betydning i den politiske Historie hertil danner en Modfatning. Men det sidste naaet, gives der vel ogsaa saa noget betydende Stæder, hvis Historie er saa lidt bearbejdet og behandlet, som Danmarks Hovedstad, der heri endog maa staae tilbage for langt mindre betydende danske Stæder. Det lod sig vel tænke, at Mangel paa den ytre Monumental-Charakter, Savnet af de Mindesmærker af forskellige Tidens alderes kirkelige og borgerlige Bygningsstil, der er saa vækkende for Erindringen om forsvundne Tidens Charakter og Begivenheder, kan have medvirket noget til en Ligegyldighed for vor mærkværdige Hovedstads Historie, hvorved denne i Tidernes Løb er bleven berøvet mange af dens Kilder og Materialer. Dette gielder ligeledes om Statens Bygningshistorie. Saaledes har Kiøbenhavn neppe een gammel Kirkebygning af nogen Betydning tilovers; men ogsaa det, man veed om de ældre Kirker, som endnu ere til, og om dem, som ved tre ødelæggende Ildsvaader ere afbrændte eller ved Ombygning bleve ukendelige, er kun lidet og utilfredsstillende. Overhovedet ere alle Mindesmærker om ældre Architektur og Bygningsmaade i Kiøbenhavn saa godt som reent forsvundne. Hvad der i de nyere og nyeste Tider er opført i det Gamles Sted, er uden arkitektonisk Stil og Charakter, uden eendommeligt Præg, eller i det Høieste (som det nyere Christiansborg, Frue Kirke, og Raadhuset) udmærket ved enkelte Bygningsdele, der staae som fremmede og isolerede Provespykker af antik Architektur. Kiøbenhavn har vist

net kun faa, i deres Skikkelse uforandrede „Steenhuse“ (Grundmurede Bygninger) at fremvise, der bevistligen ere ældre end A. 1600, og neppe mange fra det 17de Aarhundrede. Af Huse, som strive sig fra en tidligere Periode, end det firsindstyvende Aarhundredes Begyndelse, findes her vel endnu adskillige af Bindingsværk i enkelte Gader; men maaskee ikke meer end eet, (paa Sæergade) som i sit Heveries har noget meer end almindeligt, og som med en vis Omhu er vedligeholdt. — I øvrigt er der i Kiøbenhavns Bygningshistorie efter 1600 kun et Par fremragende Elementer, der udgjøre ligesom Daser i dens Tombet; nemlig Christian den Fjerdes Bygninger fra det 17de Aarhundredes første Halvdeel (som iblandt flere Andre have den Markværdighed, at næsten ikke een af dem vides at være afbrændt;) og det 18de Aarhundredes Stil i Pragtbygninger og Palladser, som begynde med Christiansborg Slot under Christian VI. og forfattedes af private Bygherrer under Fredrik V. Regiering efter en Scala, som i vere Tider maa vække Forundring. Imellem begge disse Epoker ligger et Par isolerede Bygningsværker fra Fredrik III. Tid; men i Særdeleshed det, ved sine ædle Former og sin Reenhed i Stil og Forhold blandt alle Kiøbenhavns Huse udmærkede Charlottenborg Slot, bygget under Christian V.

I vor seneste Tid, eller i de sidste 10—20 Aar, har man seet nye eller ombyggede Huse i hundredebatal opføres, eller optaarnes i uuaadelig Høide — men først sigden med noget Slags Præg af en virkelig Bygningsstil, som er noget andet, end en Nøde (s. Ex. at bemale Husene med brunrede eller andre brogede og skærende Farver; eller at overklime Murene, endog paa ældre, karakteristiske Bygninger, med Kalk eller Cement o. s. v.). Vi have endelig ogsaa seet flere, grundfaste Huse og Hoteller, af meer anseelig Charakter og Stil, fra det 18de Aarhundrede, nedbrydes, for at give Plads for colossale Vaaningshuse, eller civile Caserner. I en saadan Tid er det et Phænomen — som ogsaa af gode Grunde vil blive eneste i sit Slags — at en Borger og Grund-eier i Kiøbenhavn har foretaget sig at restaurere et Huus, bygget i Christian den Fjerdes Stil, og omtrent samtidigt med Frederiksberg. Det er den velbekendte Gaard paa Amagertorv, der allerede i meget lang Tid, ved sin paafaldende Sielendhed i vor Hovedstad, ofte har været en Gienstand baade for Fremmedes og Indfødes Opmærksomhed, og ved et forvandende Jolkefagn jævnlig er bleven tillagt en falsk, ubistorisk Benævnelse. — Det vil maaskee for adskillige Læsere have Inter-

eske at erfare noget om denne Bygning's tidligere Stiebne; og ligesom denne har været, i et Par hundrede Aar at sidste Eiere, af forskjellige Familier, henimod 20 Gange: saaledes kunne vi, som Modstykke heril betragte en anden bekiendt og anseelig Gaard, den Beckerste (eller det forrige Hofapothek) paa Riøbmagergade, der i henved 200 Aar har været i een Families Eie, og i det mindste siden dens Stenopbyggesse efter Branden 1728, har været et af de største, anseeligste, og for det meste kun af eet Huushold beboede Vaaningshuse i Kiøbenhavn. Dagsaa Gusene have deres Historie, som mangen Gang frembyder i sin Ait mærkværdige Omstændigheder, og som i flere Hensender kan udgjøre en vis Green af Stædernes Historie.

Ten 30. Decbr. 1852.

C. Molbech.

I.

Efterretninger om Gaarden Nr. 67 paa Store Riøbmagergade i Kiøbenhavn.

Gaarden Nr. 67, gammel Matrikel Nr. 100, i Frimands Qvarteer, bestaaer af 2de Grunde, der i ældre Tider have udgjort Nr. 13, hvorpaa stod et Huus, og Nr. 114, hvorpaa var bygget en Bryggergaard. Denne sidste var opført 1571, uden Tvivl af den første Eier, som vi kiende, nemlig Bryggeren Jen s Balher sen, der omtales i „Kiøbenhavns Frihed“ 1582, som skyldende til Nicolai Kirke „XIII Mark og XVI Huide“¹⁾. Efter ham eiedes den af den 1629 d. 19de

¹⁾ De øvrige Grundciere paa „Riøbmager Gade“, der nævnes som skyldende til S. Nicolai Kirke dette Aar, ere: Peder Dionisfenn, LX. Mark. V. Skill. Kirstine Rasmus Schredders, V. Mark. I. Huud. Niels Drassner, IV. Mark. Jacob Tre-gaard aff Ebbe Sattemagers Jortt II. Mark. Peder Bilde III. Mark. Jeremias Heltbereder XII. Mark.

²⁾ Hans Sen Marcus Anudsen, inscriberet i Abben. 27. Aug. 1618 ex Gymnasio Stetinensi, blev 1619 Rector i Kallundborg, 29. Mai Baccalaureus, forlod Kallundborg 1622.

Aug. bortdøde øverste Borgermester Knud Marquardsen²⁾, der 1593 var Byfkriver, 1596 Raadmand og 1606 Borgermester. 1637, 1652 og 1655 nævnes som Eier Jørgen Matthisen³⁾ og 1659, 1661, 1667 og 1668 hans Søn Henrik Matthisen⁴⁾, der formodentlig er død 1669; thi den 19de April dette Aar blev der sat Formyndere for hans Børn, og d. 1ste Julius holdtes Skifte efter ham. Han var gift med en Datter af Nicolaus Klauuan, Handelsmand i Kbhvn. og Mechtels Wogfeldt, der var Søster til Griffenfeldts Moder⁵⁾.

Derefter nævnes Paul Matthisen og Søskende Jørgen, Werner og Dorothea Matthisen⁶⁾ som Eiere af Gaarden, der laae imellem Lambert Mandels mod Syd og Jesper Larsens mod Nord, og d. 27de Juli 1669 blev tilskiodet Kongens Hof- og Reise-Apotheker Johan Gottfried Becker⁷⁾

²⁾ I blandt de Kiøbenhavnske Deputerede ved Chr. V. Urvalgelse til Thronfølger i Junius 1650 vare Hans Havemann, Lauritz Hammer (der var gift med en Søster til den i Christian IV. Privatliv bekendte Karen Andersdatter), bemeldte Jørgen Matthiesens og Werner Kloumann. Stads capitain Jørgen Matthiesens Børn vare Poul, der døde 1708 som Landdommer i Volland, 76 Aar gammel; Jørgen, Dorothea, Werner, der nævnes i Universitetets Matrifel 1661, ovennævnte Henrik, der ligesom Poul blev immatriculeret d. 26 Mai 1652, og Wendele, gift med Mag. Hans Christensen Helverskov; hun døde i Mai 1695; hendes Mand døde 1668 i sin Gaard i Snaregade.

⁴⁾ Under Velsirningen beordredes d. 20 Januar 1659 Henrik Matthiesen at gaae tilvolds Skolefjerde med fuldt Gevær.

⁵⁾ Hans Børn vare Wendele f. 1659, Jørgen f. 1663, Nicolai f. 1664, Mechtels f. 1661.

⁶⁾ Waldemars Skotskygning paa Laasng blev 1662 ved Indførelse indlagt til Stadsauptmand Jørgen Matthiesens Arvinger for 4809 Rdr. 5 Mk. 7 S. (Kunns Beskrivelse over Thorseng S. 22. jfr. S. 40).

⁷⁾ Af den oprindelig brabantiske Familie forled Johannes Becker, ved Spaniernes Antkomst 1567, Antwerpen, hvor han boede, begav sig til Rhinegnene og nedfattede sig i Hertugdømmet Berg. Hans Søn Gottfried Becker blev 1600 kaldet til Rector i Husum, i Hertug-

med tilhørende Rettigheder og Frihed, for 5700 Rigsdaler Species, som betaltes i visse Terminer. Gaarden havde den Tid mod Gaden en Længde af 21 Alen 11 Tommer, var forsynet med Indkørselsport, og det tilstødende Sidehuus med en hvælvet Kielder. End videre nævnes et Baghuus, og Grunden strakte sig i Dybden omtrent 62 Alen. — I Skiodet^{b)} nævnes „Ein Ofen in der großen Stube zu der Gasse mit zwo Messsingpfeilern; noch ein in der Schlaffkammer neben der großen Stube mit zwo Messsingpfeilern; noch ein in der täglichen Stube im Hofe mit zwo Messsingpfeilern. Auf der Kammer neben dem Saale beim Gange ist der vierte, und der fünfte auf der Kammer im Hofe über der täglichen Stube. Eingemauerter Braukessel im Brauhause etc.“ I denne Gaard indrettede Becker det Apothek, til hvis Anlæg han under 1ste Mai 1669 havde erholdt kongl. Tilladelse, aabnede samme d. 21de Marts 1670, og gav det Navn af Elephant-Apotheket, som det siden længe beholdt.

I Aaret 1619 d. 21de Juli tilkøbte Becker sig ved Auction et paa den nordre Side af Gaarden liggende Huus Nr. 113 og foregede derved sin Eiendoms Længde mod Gaden med 10 $\frac{1}{2}$ Alen. I Beskrivelsen over dette Huus nævnes kun 4 Kaffelovne. Huset havde tilforn tilhørt følgende Eiere:

---

dommet Enevig, og det var dennes Son Johan Gottfried, der blev kaldet til Kiøbenhavn af K. Frederik III. og var den første af Familien, der 1668 her nedsatte sig som Hof-Apotheker. En Broder til denne, Jacob Gottfried Becker, købte 1664 Apotheket i Odense og en tredje Son, Abraham Gottfried var allerede 1663 Præst i Byen. Udførligere Efterretninger om hele Familien findes i „Geschlechtsregister der Familie Becker, und dahin gehörige Nachrichten, von Dr. J. G. Burman Becker.“ Kopenh. 1847. 4to.

^{b)} Derunder Matthiesens Familievaaben: en mod høire vendt staaende Halsmaane, og deri en seroddet Stjerne; paa Hielmen en liggende Halsmaane med en seroddet Stjerne i.

- 1582 nævnes Jeremias Feltbereder; senere hans
 Enke: Anne Jeremies's.
- 1637 nævnes Jacob Hansen Dreger.
- 1652 Herman Marcher.
- 1661 Jørgen Witt eller Witte⁹⁾.
- 1667, 1668, 1672 Jesper Lauritsen eller Larjen,
 Lygtemager.
- 1686, 1687, 1689 Claus Scheel, Lygtemager, ogsaa
 „Blickslager“.
- 1690 Hans Jacob Giortler; men han maa atter have
 folgt Huset til den forrige Eier, der udtrykkeligen
 nævnes som den, af hvem Becker købte det.
- Efter Beckers Død 1711 er Huset blevet solgt, thi
- 1718 nævnes Anders Gonsal, Gonsall, eller Gonsfall,
 som Eier; han var Parysmager.
- 1731 Henrik Gonsall eller Gonsal, Parysmager, af
 hvis Enke Grunden, efter den store Ildbrand 1728,
 d. 7de Februar 1732 atter solgtes for 801 Rigsdaler til
 daværende Hofapotheker Gottfried Becker. Grun-
 den var 10 $\frac{1}{2}$ Alen bred og 32 Alen dyb.

Foran i det paa det Kgl. Bibliothek værende Exemplar
 af de endnu i Gang værende Adresseavisers første Mergang
 findes følgende Notits:

„Den 15 Januar 1726 blev igjen oprettet et Kongeligt
 „privilegeret Adressecontoir, (det 1705 oprettede var gaaet til
 „Grunde) som blev aaknet og holdt udi Hans Majestæts Hof-
 „apotheker Gottfried Beckers Gaard paa store Kiebmager-
 „gade, hvor en stor Tavle med en forghldt Stjerne, som er

⁹⁾ Under Befæiringen beordredes den 20de Januar 1659 Jørgen Witt
 at udsende 4 til Volds med fuldt Gevær, Hermann Marcher at
 møde Selvaanden med fuldt Gevær.

„Contoires Legu og Seigl, jæs paa.“ Det bestrædes af Philip Ambus, men ophørte igien ved Michelsdag 1727¹⁰⁾.

Efter Faderens Død 1711 havde altsaa Sønnen Gottfried Becker overtaget Gaarden Nr. 114; og d. 24de Januar 1728 købte han for 500 Rigsdaler endnu en Grund, som var en Have, der hørte til Gaarden Nr. 3 paa Amagertorv¹¹⁾. Denne Grund laae sydvestlig og vestlig for hans ældre Eiendom, og blev købt af Secretair Sylling, efter dennes Svoger, den bekjendte Vijnhandler Sohl's Død; men af denne Havesgrund folgte Becker igien d. 1ste April 1728 et Stykke, der var 14 Alen langt og 8 Al. 1 T. dybt, til sin Nabo Alsjesjer Clare, og derpaa staaer nu Baghuset til Gaarden paa Kiøbmagergade Nr. 56.

1728 d. 20de October udbred den ødelæggende Ildesbrand, der er noksom bekjendt i Kiøbenhavns Historie. Den 22de angreb Luerne Beckers Eiendom og lagde den heelt i Aske, paa den store hvælvede Kielder og endeel af det derpaa hvilende Sidehuus nær. Cieren flyttede derefter til Kammerraad Christensen i Silkegaden. Kong Frederik 4de, der personlig havde indfundet sig ved Ildbranden, forespurgte sig om der var reddet noget af Beckers Eiendom, hvilket ogsaa var Tilfældet med det meste rorlige Gods; dog brændte ved denne Leilighed Feltapotheket, der bevaredes i Beckers Huus, paa nogle faa Stykker nær. 1729 leiede Becker sig en Gaard paa Amagertorv, „den blaae Gaard“ kaldet, og aabnede der et midlertidigt Apothek; denne Gaard stødte ligeledes op til hans Grund, blev købt 1729 af Madam Sal. Reinhardts og Sal. Brandts Arvinger for 2000 Rdlr. og afhændedes

¹⁰⁾ Hvilket Becker udtrykkelig bemærker; og altsaa ikke som en Folge af Ildbranden, som von Westen beretter. Becker synes at have havt Deel i Contoiret; thi i hans endnu eksisterende Hovedbog findes hans Regifter til en Juldmægtig Ambus, Adressecomptoiret vedkommende.

¹¹⁾ Dette er nu den nuværende, nedenfor omhandlede Scheustravls Gaard.

1733 d. 11te Jun. til Olarmester Jens Petersen for 3000 Rdlr. — Da nu Becker agtede, ved at gienopføre sin afbrændte Gaard, at give Eiendommen en bedre Skikkelse, tilkøbte han sig, som forhen er nævnt, Henrik Genhals Enkes Grund; derimod solgte han d. 26de Marts 1732 en Huk af sin afbrændte Grund til Hr. Waasserfall for 375 Rdlr. — Nu begyndtes der paa den nye Bygning efter den daværende bekiendte Hofbygmester S. Thuras Tegning, og d. 23de Junius 1733 lagde G. Beckers ældste Son Johan Christian Grundstenen. Den ædle Prindsesse Charlotte Amalia laante dertil 1000 Rdlr., hvilke senere under 19de Junius 1739 bleve Becker skienkede. Alt Tommer anskaffedes af Teg, og det meste Jernbeslag blev fortinnet inden det anbragtes. I fulde 4 Aar stod Gaarden under Bygning; og efterat være bragt under Tag blev den i sin endnu ganske raac Tilstand, ved en under 16de Februar 1736 af Muurmester Lauris Erichsen og Tommermester Jacob Iversen foretagen Taxation, vurderet til 5333 Rdlr.

Den 15de April 1737 blev Apotheket igien aabnet paa dets gamle Sted; det befandt sig da paa den nordre Side af Porten i Stueetagen og over Indgangsdøren saaes en Elefant og Indskriften: *„Ægros allicio, morbos proboscide pello.“* Den nederste Etage af den 32 Alen lange Façade prydedes med muret Rustiqueværk, Gorden-Gesims over den underste Etage, og et Sandsteens-Portal omkring Porten; over hvilken paa en sort Tavle var sat følgende forgyldte Indskrift mod Gaden til Grindring om Ildbranden.

„Jeg maatte jegne ned for Ildens graadig Lue,
 „Dog kunde ingen Ned mig gandske underkue.
 „Dend Haand, der sældte mig, opreiste mig igien;
 „Gud være steds mig mit Skjold og bedste Ven.“
 „Fidentem nescit deseruisse Deus. 1736.“

Gaarden byggedes to fulde Etager høi, med Kielder og desforuden en høi Mezzanin. Forhuset fik en Dybde af 18 Allen og i hvert af de to mod Gaarden opførte Trappehuse af to Fag, 2 Etager høie, anbragtes en italiensk Hovedtrappe. Loftene prydedes i Hovedetagen og i Stuen med meget vel udført Gibsarbeide af Gibser Anthoni; og i anden Etage udmærkede sig især en Sal 17½ Allen lang og 12 Allen bred, hvis Vægge vare prydede med 2 store, faste Speilglas, og betrukne med Lerred, hvorpaa Allegorier, forestillende de 4 Aarstider, vare malede; under Loftet hang 2 Lyskroner, og over Kaminen var anbragt Charlotte Amalias Portrait. Paa Gibsdækket i Stuen (hvor Apotheket var fra 1794—1850), sees Bygherrens og hans Kones Navnetræk. — I en d. 22de April 1739 af Muurmester Ole Larsen og Tommermester Johan Engelsen foretagen Taxation vurderedes Eiendommen til 12000 Rdlr. I Taxations-Documentet omtales i Gaardens Beskrivelse: „Et langt Bærelse i 2den Etage mod Gaardspladsen, betrukket med grønt trykket Tøi“, 2 Forstuer m. m. Endvidere: „Inde i Gaarden mod Syd staaer en Bindingsværks 1 Etages, halvtagss Bygning med hvælvet Kielder under; derhos staaer et grundmuret hvælvet Laboratorium 1 Stok høi; dernæst en Staldbygning med Staldrum til 3 Heste; derhos en Hauge med nogle Træer, og et muret Lysthuus med Glasdøre. Mod Norden en Bedhammer, 1 Etage høi, underneden indrettet til Bogremisje; derhos staaer et lidet 3 Fags Halvtagshuus med en Kulkielder, og dernæst et Træskuur.“ Samme Beskrivelse gientages i den under 10de April afholdte Taxation af Muurmester Søren Henrichsen og Tommermester Jens Pedersen Ersted, da Værdien er angivet til 15000 Rdlr.

Over Porten mod Gaarden blev anbragt med forgyldte Bogstaver paa en sort Tavle følgende Indskrift:

„*Soli Deo Gloria.*”

„*Was von dem Feuer war verzehrt 1728*

„*Hat Gott uns wiederum bescheert 1736.*

„*Gottfried Becker. Johanna Heinricca Nörck.*”

„*G. 1733 B. D. 23 Juni.*”

1 5 7 1.

Stenen med Vårstallet 1571 skal have stået over den ældre Bygnings Indgang.

Gaarden var i den Tid saa udmærket ved sin Anseelse og arkitektoniske Skønhed, at en Prospect af dens Façade blev af Bygmesteren givet Plads i hans i Maret 1748 udfomne Beskrivelse over Kiøbenhavn, kaldet *Halsia hodierna*.

Hofapotheker G. Beckers Enke opførte senere den nordre Sidebygning paa to Etager, der omtales i den under 10de Sept. 1756 foretagne Taxation af Muurmester Andreas Sihm og Tommermester Peder Rasmussen, hvori de giøre følgende Overslag:

Hele Grunden	2500 Rdlr.
Forhuset	9000 —
Nordre Sidehuus, i hvis store Stue staaer en Porcellains Vindovn og en Skient i Væggen; Værelserne betrukne med ma-	
let Lerred	3600 —
Søndre Sidehuus af 2 Fag 3: Trappehuset	800 —
Søndre Sidehuus af 4 Fag	800 —
Sidehuus med Laboratorium	1000 —
De øvrige Bygninger	2000 —

19,700 Rdlr.

Denne Eiendom overtog Sønnen Johan Gottfried Becker d. 11te Decbr. 1756, med deri værende Apothek og Privilegium for omtrent 20,000 Rdlr. — Han satte anden Etage

paa det søndre Sidehuus, indrettede Stalden til 6 Heste, og da hans Søn Gottfried Becker i Aaret 1794 d. 13de Marts overtog Gaarden, med Hof-Apotheket og det tilhørende Privilegium for 30,000 Rdlr., blev Apotheket flyttet til den søndre Side af Porten, og Indgangen dertil prydet med et Portal af Sandsteen, hvis Zirater Thorvaldsen som Yngling var med at udarbejde. Paa det søndre Sidehuus opførte G. Becker den øverste Etage paa 9 Fag, og byggede et smukt Skuur i den vestlige Ende af Gaarden, hvor Haugen allerede under Faderen var forsvunden; men hvor endnu to store Linde-træer bleve staaende.

Ved Krudtaarnets Explosion d. 31te Marts 1779 om Morgenen Kl. 9, med 600 Centner Krudt, havde Nischen i det nordre Trappehuus faaet en Revne, uagtet den betydelige Afstand fra Østerport; mere ødelæggende var Bombardementet 1807, da de fiendtlige Batterier ved Vesterbro skadede Bygningen endeel. Saaledes gik en 24 Punds Kugle skraaet igiennem det nordre Sidehuses Tag, gik ind paa den store Gang i Forhusets 3die Etage, og knuste Benet paa en der staaende Mand; en anden Kugle af samme Vægt dalede ned i Porten og sønderflog den der hængende Brandstige; en tredie 24 Punds Kugle gik igiennem det søndre Sidehuses vestlige Endemuur i tredie Etage og beskadigede Værelserne. En Bombe, der ved at dale ned i Raboen, Oberst Conrads, Gaardsrum og stode mod Steenbroen, fik en anden Retning, giennemflog Ydermuren i det nordre Sidehuses Stue-Etage, hvor den sprang i det store Værelse paa 3 Fag, sønderflog en der staaende kostbar Samling af physiske Apparater, kastede en Mineralie- og Bog-Samling mellem hinanden, og tændte Ild i Gulvet. Dog blev Ilden slukket ved tilsendt Hiælp, men over 400 Ruder og en Mængde Tagstene sønderfloges, saa at Skaden paa Bygningen allene anfloges til 1010 Rdlr. 1794 var Kielederboutiken

bleven indrettet og Gaardens Mure, som før havde gul Farve, fik da et mørkt Ralkdække.

I Følge Brandforordningen af 8de Mai 1733 blev Eiendommen først assjureret for 9000 Rdlr. Den 13de Septbr. 1757 forhøiedes Assurancejsummen til 18000 Rdlr.: den 16de Septbr. 1796 til 25,300 Rdlr.; den 4de Octbr. 1813 til 40,500 Rdlr.; den 8de Aug. 1816 til 44,000 Rddlr. Sølvs.; og den 11te Aug. 1837, ifølge Burdering af 20de Marts 1837, ansattes den til 43,200 Rdlr. Sølvs.

Den 23de November 1843 blev bemeldte Eiendom med deri værende Apothek og Privilegium tilskjødet sidstnævnte Giers Søen, Johan Gottfried Burman Becker. Denne blev imidlertid, ved Tidens forandrede Vilkaar, ved Hof-Leverancernes betydelige Formindskning, ved en bestandig stigende Concurrence, og Apothekets i den Henseende mindre fordeelagtige Belliggenhed, foranlediget til, den 3die October 1845 at afhænde Gaarden og Apotheket til Hr. Laur. Drnstrup.

Her kan endnu tilføies, som vedkommende den her omhandlede Gaard: at da i Maret 1766, om Sommeren, en Deputation ankom fra Hamborg for at lykønske Kong Christian den 7de til hans Thronbestigelse, boede Deputationens Medlemmer, Borgermester Schubaeh, en Syndicus og Secretairen Vergeest, hos Becker. Senere har den Gutinske Minister, Conferenceraad Wollenberg boet i Gaarden, og 1771 Justitsraad Carl August Struensee, som her blev arresteret den 17de Januar 1772 efter Broderens Fald. Flere Familier, men uden historisk Interesse, have desuden til forskjellige Tider beboet en del af de skjønne Værelser i Gaardens Hoved-Stage.

II.

Efterretninger om Gaarden Nr. 3 paa Amagertorv.

Grunden, hvorpaa denne Gaard, saaledes som den endnu staaer, opførtes mod Torvet, har oprindelig tilhørt og tilhører endnu Kiøbenhavns Universitet, som en Deel af de Huse og Boder i Staden, der i sin Tid hørte til to Vicariater ved Vor Frue Kirke, hvis Grundeiendomme (i Folge Joh. Svanning's Optegnelser) K. Christian I. skienkede til Universitetet ved dets Stiftelse; da han, „efterdi hans Skatkammer paa den Tid var udtømt“, ikke af dette kunde give rede Penge¹²⁾. Uden Tvivl er det denne Grund, der forekommer i Christian III. Universitetsfundats af 1539 iblandt Fortegnelsen over to Vicariater eller Beneficier, under følgende Benævnelse af Grundrenten: „Den afdøde Peder Skræders Enke af et Huus paa Amagertorv, 10 Mark.“¹³⁾. I Begyndelsen af det 17de Aarhundrede har der paa denne Grund staaet to mindre Huse eller Bosteder, som den første bekiendte Eier og Opbygger af Gaarden Nr. 3, Borgermester Matthias Samsen, lod nedrive, for i Stedet for samme at opføre den nærværende Gaard, som for sin Tid og i sin Art uden Tvivl har været en virkelig Pragtbygning, eller et af de anseeligste Borgerhuse i hele Staden. Uheldigviis veed man kun lidt om denne Mand, og kiender endnu mindre noget til den Bygmester, efter hvis Plan og under hvis Opsyn han har ladet

¹²⁾ Jvf. Werlauff: „Kiøbenhavns Universitet fra dets Stiftelse til Reformationen.“ Program til Kongens Fødselsdag. 1850. S. 5 og 9.

¹³⁾ Krag's Christian III. Historie, ved Sandvig. II. S. 680. I Alt var det 103 saadanne Grundeiendomme, som Christian I. henlagde til Universitetet; den hele Jordskyld af samme beregnedes 1539 til 200 rhinske Gylten; men skal i vor Tid (1843) kun være 276 Rbdkr. 22 Skll. (s. Engelstoft's Ann. 3. til de to ældste Universitetsregnskaber 1537, 1539. Danske Mag. 3die Række. I. S. 75.)

sit Huus opføre i en Skikkelse, der har et saa kiendeligt Slægtskab med Christian den Fierdes Bygningsstiil¹¹⁾; at man ikke behøver at paavise nogen Anden, som her er taget til Monster. Om den første og oprindelige, hidtil ikke endnu betydeligt omdannede Skikkelse og Indretning af Gaarden, Hayes en temmelig noiagtig og fuldstændig Beretning i et Skiødebrev af 1731, hvis Indhold nedenfor vil blive meddeelt. Vi ville derfor paa dette Sted kun tilføie: at der dog i nyere Tider har fundet et Par Forandringer Sted i Gaardens Indretning, som vel ikke egentlig have omdannet dens Grundform, eller Facaden imod Torvet; men dog bevirket, at Husets Udgange og dets indre Indretning for en Deel have faaet en anden Skik, end den oprindelige. Huset har nemlig inde i Gaarden, i Midten af Bygningen, havt et ottekantet Trappetaarn med Vindeltrappe, som udgjorde Dypgangen til de øvre Baaninger. Denne til ligemed Taarnet er forsvundet, og det sidste ombygget til et hverken prydende, eller til Forbygningen svarende Trappehuus af Bindingsværk, hvilket er skeet i det 18de Aarhundrede, eller efter 1731, da i dette Aar Taarnet endnu var til. Grundvolden til dette Taarn opdagede man i Aaret 1845, ved at udgrave en Kielder under Trappegangen i Forhuset; og det befandt, at Taarnet har været bygget af samme Slags

---

¹¹⁾ At vi benævne denne Stiil efter den Kongelige Byggherre selv, er nu hiemlet, baade ved de Dphøninger, som først i vor Tid ere tilveiebragte om Kongens umiddelbare Deel i Frederiksborg Slots Bygning; (Hist. Tidsskr. IV. S. 565—595.) som ved de Bidrag til Skildringen af Christian IV. som Bygmester, hvilke den lærde og practiske Kiender af dansk og svensk Bygningskunst i ældre og nyere Tider, Professor og Ridder **C. G. Brunius**, paa flere Steder har meddeelt. (Jvf. især hans Charakteristik af Christian IV. som Bygmester, og af Architekturen i Christianstads Kirke i Skaane: Konstanteckningar under en Resa år 1849 etc. af **C. G. Brunius**. Lund 1850. S. 695—720.)

store røde Muursteen, som de, der findes i Hoved-Façaden. Det grundmurede Sidehuus, som kun har to lavere Etager, og hvis hvælvede Kieldere ere af en anden Structur, end Hovedbygningens Kielderhvælvinger, maa saaledes antages at være opført i en sildigere Tid, end den oprindelige Bygning mod Torvet. Forhuset har desuden fra første Færd af, foruden Porten, og Dypgangen ad Windeltrappen i Gaarden, havt en Steentrappe ud imod Torvet, som her gav Dypgang til den nederste Baaning, eller Stue-Etagen. Kielderen var oprindeligt bygget med stærke, brandfrie Hvælvinger, hvilke under Kiøbenhavns Beleiring i Frederik den Tredies Tid, ligesom og under det engelske Bombardement 1807, have tient til et Opholdssted for mange Familier, som her troede at være betryggede mod Bomber og Kugler. — Den nærværende Eier, som, da han 1844 havde kjøbt Gaarden, vilde gjøre Kielderen beboelig, maatte for at opnaae dette lade dens Hvælvinger, paa een nær, nedtage, forandre Kieldertrappen, og anbringe den et Fag nærmere mod Østerkanten, for at erholde Udgang til en Kielderboutique. — Disse ere de væsentligste Forandringer, der siden 1844 ere foregaaede med Gaardens egentlige arkitektoniske Elementer; hvad Hovedfaçadens Stiil og Ornamenter angaaer, da komme vi nedenunder for til at omtale samme. Her kan imidlertid tilføies, at den nærværende Eier ogsaa har seet sig foranlediget til 1851 at opføre et særskilt lavere Sidehuus til Høire i Gaarden, eller paa dens Østside, for at vinde Rum til en Boutikleilighed og til Forretningsværelser. Derved har den gamle Hovedbygning intet lidt; endskiøndt Gaardsrummet er blevet noget snevrere og mindre rummeligt end tilforn, da det bedre svarede til Bygningens Størrelse og Anseelse. Hvormeget denne Gaards Bygherre har villet og kunnet anvende paa sin Boligs, for den Tid meer end almindelige Pragt i et Borgerhuus, lader

sig slutte ogsaa deraf, at i det mindste et Par af de anseelige Børelser i Gaarden have været betrukne med de befiendte vævede Tapeter, hvoraf Levninger fandtes endnu i dette Aarhundrede; ligesom et prægtigt og kostbart vel bevaret Stuccaturloft i nederste Etage (hvor nu er Boutik) bekræfter den Formodning, at Husets hele Indretning har svaret til dets ydre Anseelighed.

Ligesom vi hidtil savne noiere Efterretninger om Gaardens Opbygning paa den nærværende Grund, om sammes Erhvervelse, om Bygmesteren, m. m. saaledes ogsaa om dens første Eier, Borgermesteren Matthias Hansen, om hvem det kun vides, at han fik dette Embede 1622, efterat han fra 1613 havde været Raadmand; at han var fire Gange gift¹⁵⁾, og at han havde en Sou med en af sine Hustruer, nemlig den tredje i Ordenen. At han har været en Mand af en til sin Tid anseelig Formue (som han uden Tvivl for en stor Deel skyldte sine fire Giftermaal) kunne vi forudsætte; baade af den Beføstning, han har anvendt paa Bygningen, og deraf, at han har kunnet efterlade Gaarden til sin Enke og Familie. Matthias Hansen døde 1628, og fra hans Død indtil vore Dage fiende vi hele Rækken af Gaardens Eiere¹⁶⁾, der have været følgende:

2. Ingeborg Frederiksdatter (Leiel,) Enke efter Borgermester M. Hansen i dennes fjerde Ægteskab. Hun var en Datter af Borgermesteren i Helsingør Frederik

¹⁵⁾ Borgermester M. Hansens 4 Hustruer vare: 1. Wendele von Delden. 2. Gese, (Gesse) en Datter af den berømt Chemicus og Medicus Peder Sørensen fra Ribe (der først var Professor i Poesien, 1570 blev Violage hos K. Frederik II. og 1602 kaldet til Professor, men døde af Pesten 28. Jul. 1602.) 3. Ingeborg Møkkelborg. 4. Ingeborg Frederiksdatter Leiel.

¹⁶⁾ Den interessante, fuldstændige Liste over ovennævnte Eiere, med nogle Oplysninger om disses Familienforhold, er meddeelt Hr. Schoustrup af Hr. Registrator K. Rasmussen.

Leiel, der tillige var Første Tolder, eller Dpfynsmand ved Drefundstold, og skal være død 1601.¹⁷⁾ Hun har formodentlig eiet og beboet Gaarden i sin Levetid, og ved sin Død efterladt den til sin Stivson

3. Hans Matthiesen Meffelborg¹⁸⁾, Søn af Borgmester Mathias Hansen, af dennes tredje Ægtefælle; Hans Matthiesen døde 1663, hvorefter Gaarden i to eller tre Aar eiedes af hans Enke
4. Margrethe Rosenmeier, „en fornemme, rig Qvinde, som efterlod sig henimod en halv Tønde Guld“¹⁹⁾, og døde 15. April 1666. De to sidstnævntes Datter,
5. Ingeborg Margrethe Meffelborg, har formodentlig, som eneste Barn, faaet Gaarden i Arv efter sin Moder. Hun blev gift med Frants Müller, Commissarius ved Generalstaben²⁰⁾, og denne folgte Gaarden 1670 til
6. Diderik Schult, Oversecretair i det danske Cancellie, senere Geheimeraad og Stiftamtmand i Høen, der atter folgte den 1677 til Cancellieraad
7. Gerhard Schrøder, en Søstersøn af Griffensfeldts Moder, som døde 1677. Efter ham eiedes Gaarden af
8. Marie Fiuren, Erkebiskop Hans Svanes Enke, der døde 1693. Efter hende maa Gaarden være gaaet i Arv til hendes to Døttre
9. Anne Margrethe Svane, Enke efter Cancellieraad og Stadsphysicus Dr. Jens Fosø (som døde 1687) og

¹⁷⁾ Om denne s. P. B. Jacobsens Efterretninger, i Historisk Tidsskrift V. S. 457—59.

¹⁸⁾ Hvorfra han, eller rettere hans Moder har faaet dette Tilnavn, er ubekendt. Sønnen havde studeret og reist udenlands.

¹⁹⁾ Bircherods Dagbog, udg. af Molbech, S. 106.

²⁰⁾ Han var en Søn af den under Frederik III. meget bekendte Rente- mester Henrik Müller.

- Søster Svane, Biskop Hans Baggers Enke; tidligere gift med ovenanferte Cancellieraad Gerhard Schrøder. Gaarden er derpaa (uvisst hvilket Aar) solgt til
10. Johan Sohl, en i sin Tid bekendt Viinhandler, som findes nævnt i Holbergs Comedie „den Bægelsindede“ II. Akt, anden Sc.) og En af Stadens 32 Mænd²¹⁾. Han var gift med en Søster til den nedensfor nævnte J. H. Syling, og er formodentlig død 1727, i hvilket Aar Gaarden er bleven solgt til
  11. Andreas Matthiesen og Med-Interessenter, som kun eiede den en ganske kort Tid, da den igjen solgtes til
  12. Joh. Henr. Syling, Commerceraad, og Svoger til Viinhandler Joh. Sohl. Ved samme Leilighed har formodentlig det ovenfor omtalte Bortsalg af en Haveplads, der hørte til Gaardens Grund, fundet Sted i Januar 1728 (jvf. S. 255). Gaarden blev allerede 1731, som det synes efter Forbring fra en Panthaver, Andreas Brun, atter solgt til
  13. Otto Blome, Ridder af Elefanten, og Geheimeraad i Conseilet, der eiede den indtil Aaret 1738, da han solgte den til
  14. Anna Sophie Rangau, Entegrevinde af Schack, som kun havde Gaarden i to Aar, og solgte den 1740 til
  15. Gregorius Klummann, Justitsraad og Bank-Commissarius, senere Statsraad; var gift med Marie Uger,

---

²¹⁾ Han var en Søstersøn af den ældre Abraham Lehn, der var Fader til den ved sit Forhold til Tordenstiøds bekendte Abr. Lehn. Joh. Sohl havde en Broder Jørgen Sohl, der ligesledes var Viinhandler, og døde 1742.

- der døde 1749²²). Statsraad Klaumann folgte 1732 (samme Aar som han døde) Gaarden til sin Søn
16. Knud Gregorius de Klaumann, Justitsraad, Assessor i Høiesteret og i Hofretten, adlet 1749, død 1762. Hans Enke
  17. Ulrikke Sophie de Klaumann, født Mouritzen, havde kun Gaarden i et Aars Tid, og folgte den 1763 til
  18. Christian Hansen, Grosserer, og senere En af Statens 32 Mænd. Han var af alle Gaardens Eiere den, som har havt den længst (i 32 Aar); men folgte den dog endnu i sin Levetid 1795 til
  19. Jens Schoustrup, Grosserer²³), der havde den i 19 Aar, og 1814 afhændede den til sine to Sønner
  20. Peter Schoustrup, Grosserer, (som døde fire Aar derefter, 1818) og Joh. Henr. Schoustrup, Urtefræmmer. Den sidstnævnte (død d. 30te Sept. 1844) havde kort før sin Død afhændet Gaarden til sin Søn, den nuværende Eier,
  21. Peter Jacob Schoustrup, som i Sommeren 1852 har ladet Forhuset, eller Facaden imod Amagertorv, fra Grunden indtil de øverste Gavlspidser, restaurere paa en Maade, der har givet den gamle Bygning forhoiet

---

²²) Hun blev med stor og usædvanlig Pomp, under alle Klosters Ringning, bisat i Holmens Kirkes Capel, hvor et Monument findes, som Manden lod sætte over hans afdøde Kone og sig selv.

²³) Jens Schoustrup var en Bondesøn fra Jylland, født i Byen Ure (Brande Sogn, Nørvangs Herred) den 9de Marts 1748. Som fattig, fader- og moderløs Dreng kom han i sit 18de Aar 1766 til Kiøbenhavn, hvor han ved Flid og Arbeidsomhed erhvervede sig en hæderlig Stilling og Belfand, ikke blot som Handelsmand og Skibsreder, men ved flere betydelige Fabrik-Anlæg, saasom en Oliemølle, et Sæbesyderi og Bryggeri, en Ceditfabrik m. m. Han døde i sit 80de Aar, den 29de April 1827.

Relief, uden i det Væsentlige at røre ved Facadens oprindelige Stil, eller tilføie den nogen stodende Nyhed.

Inden dette Arbeide nærmere beskrives, vil her være Sted til i Korthed at nævne de Gaarden vedkommende Skieder og Documenter, som ere bevarede og i Cierens Børge. Af saadanne findes dog intet ældre end

a) Auktionsffiodet af 13. Jan. 1731, udstedt af Auktionsholder Otto Lerche, der følger den Commerceraad Syling tilhørende Eiendom, efter Forlangende af Andreas Brun, for den Sum 8900 Kroner, (eller 13,900 Rbdlr.) til Geheime-Conferentsraad Blome. Da dette Skiede er det eneste, der indeholder Gaardens Beskrivelse i dens oprindelige Tilstand, vil det ikke være overflødigt at affkrive bemeldte Efterretning:

„Samme Gaard til Gaden bestaaer af 6 grundmurede Dag, „tre Etager høi med tvende Dviſte; om alle Vinduerne, samt „Dviſtene og Porten, er Steenhugger=Arbeide, og under „hele Huset en hvalvet Kielder. Dypgangen til Gaden af en Trappe, „og Indkierjelen fra Gaden i Gaarden af en Port paa tvende „Dag, belagt med Planker. Dernæst et grundmuret Trappe= „taarn 3 Etager høit, indensfor Porten, hvorigiennem Vindel= „trappen gaaer op; et grundmuret Sidehuus paa 13 Dag med „en Dviſt paa; hvorunder ligeledes en hvalvet Kielder. Ved „Siden deraf et Bindingsværks Baghuus (skal være Side= „huus) indrettet til Vognstuur etc. Derhos et Baghuus paa „11 Dag, 2 Loft høit, af Muur og Bindingsværk, saa og „et Sidehuus paa 4 Dag, 1 Loft høit, af Muur og Bindings= „værk. I bemeldte tvende Huse er indrettet en Stald med 7 „Spiiltouge med Tilbehør, og under Samme en Kielder, afdeelt „i tvende Parter, med Dypgang til Gaarden. I Gaarden en „Brønd. Bag Stalden er en lille Have med 7 smaa Trær „udi. Et temmeligt stort Gaardsrum, afdeelt ved et Planker= „værk, og en Port derpaa. I samme Gaardsrum staaer 1 „Valnøddetrær. Bærelserne ere smukt betrukne og panelede, og „deri findes 13 Kaffelovne.“

I Skiødet (af hvilket det tilpligtedes Blome at skaffe en Copie indløst, hvilken skal være bortkommet) findes ingen Skatter omtalte.

De øvrige Documenter, som vedkomme Gaarden og endnu findes i Behold hos Cieren, ere følgende:

- b) Et Maalebrev af 25. Jun. 1731; hvoraf sees, at dens ældre Matrikel-Nummer 2 er blevet forandret til Nr. 3. I dette Brev angives Gaardens og dens Grund's Udmaalinger saaledes:

Forhusets Brede, eller Grundens sydlige

Led mod Torvet er . . . . . 26 Al. 19 Tom.

Forhusets Dybde, eller østlige Side udgjør 14 - 18 -

Længden af den øvrige Grund's østlige Side 74 - 11 -

Længden af Grundens hele vestlige Side 86 - 12 -

Grundens Brede, paa den nordlige Led, er 8 - 1½ -

fra Hiørnet indtil en Huf, som forkorter

den vestlige Længdeside med 14 Tommer.

Grundens hele Brede linie paa Nordsiden

er saaledes . . . . . 23 - 8½ -

- c) Et Skiøde, udstedt d. 15de Jan. 1738 af Geh.-Conferents-raad Blome, til Neuenhof og Kaltenhof, Ridder af Elefanten, Landraad i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten m. m., hvorved han sælger Eiendommen til Fru Anne Sophie Ranzau, Enkegrevinde af Schack, som efter Skiødet skal „forøvie Panthaverne“, eller overtage Hypothekerne i Gaarden. En Riøbesum er ikke angivet i dette Skiøde.

- d) Et Skiøde, udstedt 20. Junii 1740, hvorved Grevinde Ranzau sælger Eiendommen til Justitsraad Klau mann for 10,000 Rdlr. Courant. I dette Skiøde findes første Gang tilføiet: at den sædvanlige aarlige

Grundskat til Frue Kirke fremdeles skal betales.

- e) Et Document af 1747 hvorved Gaarden, imod en Afgift, tillægges $\frac{1}{2}$ Portion Pompevand af Norre-Compagnies Hoved-Kende.
- f) Et Skiode, dat. 24. Marts 1752, af Justitsr. Klaumann til hans Son; det indeholder heller ikke nogen Kiøbesum.
- g) Copie af et Document, udstedt af Justitsr. Klaumann 1747, hvori han forpligter sig til, eftersom den hele Eiendoms Grund tilhører Universitetet, at svare den sædvanlige Jordskuld af samme med 6 Rdlr. 4 Mark om Aaret.
- h) Et Skiode, dat. 12. Decbr. 1763, hvorved Enkefrue Ulrikke Sophie de Klaumann sælger Grunden til Grosserer Christian Hansen for en Kiøbesum af 14,000 Rdlr. Cour. Heri nævnes atter „den sædvanlige Grundskat, som hidtil af Gaarden til Vor Frue Kirke er svaret.“
- i) Et Skiode af 11. Septbr. 1795, hvorved Grosserer Chr. Hansen sælger Eiendommen for 30,000 Rdlr. D. Cour. til Kiøbmand og Guldmægtig ved den færste Handel Jens Schoustrup. Gaardens Bygninger nævnes at være forsikrede i Brandkassen for 22,000 Rdlr. Cour. og den ovennævnte Jordskuld af 6 Rdlr. 4 Mark omtales ogsaa i dette Skiode.
- k) Et Skiode, udstedt d. 25. Novbr. 1814 af Grosserer Jens Schoustrup til sine Sønner Grosserer P. Schoustrup og Urtekræmmer Joh. Henr. Schoustrup, hvorved Faderen overdrager dem Eiendommen for en Priis af 45,000 Rbdlr. Solvvardi, som efter Rigsbankens daværende Cours udgjorde 84,375 Rbd. i Sedler.

1) Et Skøde af 9. Septbr. 1844, ved hvilket J. H. Schoustrup sælger Eiendommen til sin Son Peter Jac. Schoustrup for 46,000 Rbdlr., indbefattet Bankheftelsen.

Den sidstnævnte, nuværende Eier og Beboer af denne gamle, i de tre store, Staden overgaaede Ildsvaade bevarede Gaard, der i 57 Aar har tilhørt hans Familie, havde allerede længe havt det Forsæt, at lade Husets mærkelige Façade til Amagertorv restaurere paa en saadan Maade, at dens ydre Charakter og Ornamenteer i alle væsentlige Træk skulde bevares, og ved passende Midler fornyes og fremhæves. Dette er i Sommeren 1852 blevet udført under Opsyn af Architekten, Hr. Seidelin, og saaledes er det nu i sit Slags eneste Bygningsværk i Kiøbenhavn, der for henved halvtredie hundrede Aar siden uden Tvivl var et af Stadens prægtigste og anseeligste Borgerhuse, blevet mere synligt, skøndt omtrent i samme udvortes Form og Tilstand, som da det opførtes. Porten, der, tilligemed de to Spidsgavle, hører til Bygningens mest karakteristiske Dele, er vedligeholdt, saavelsom Gavlene, uden nogen Forandring. Façadens Sandsteens-Ornamenteer i rustik Stil, over Porten, ved Kanterne af Huset, ligesom over og omkring Vinduerne, ere deels restaurerede, hvor de ikke havde lidt for meget, deels nedtagne og opsatte paa ny af graa engelsk Cement. Herved er imidlertid den Nyhed anbragt, at Sandsteensfærmene, der omgav Vinduerne, men kun naaede til de øverste Hjørner, er fortsat i en Rundbue oven over ethvert Vindue; hvorved den Muursteensbue, der oprindelig er anbragt over samme, er bleven dækket ved en rigere Prydelse. Dette er fremhævet endnu mere ved at forgylde de gamle Ornamenteer, som nu vise sig indenfor hine Rundbuer; en Art af Decoration, som Bygningen ellers ingensteds har havt. Ved Façadens Restauration er der tillige i disse Buer indsat 17 forskellige Hoveder, modellerede

af unge Kunstnere, og udferte i Cement. Uagtet denne ydre Brydelse i den Tidsalder, som Bygningen tilhører, ikke var usædvanlig (man finder den bl. a. paa Ballees Stifts gamle, imponante Hovedbygning) ville neppe Alle være enige om, at det var raadeligt at tilføie et saa karakteristisk Ornament ved Restaurationen af et gammelt Huus. At alle Vindueskarne, som i den hele Façade vare af Sandsteen, ere udtagne, og i Stedet for samme nye Karne af Træ ere indsatte: er en anden, ikke uvæsentlig Forandring, som maaskee den ældre Sandsteens Bestaendighed, Beskøftningen ved at anskaffe nye Steenkarne, og andre Hensyn til Trækarnenes større Bequemhed, har foranlediget. — I det Hele vil vist nok enhver Elsker af arkitektoniske Monumenter, og deres historiske og artistiske Betydning, vide Gieren Tak, som i Stedet for at følge Diebliffets Speculationsaand, der gaaer ud paa at nedbryde og ombygge Huse for at vinde høiere Leie, ikke har slyet en betydelig Udgift for at give sit Fædrehuus, en af vor Hovedstads saa Mærkværdigheder af saadan Art, sin oprindelige Anseelse tilbage, og derved, som man tør vente sig, bidraget meget til ogsaa at sikke dette Monuments Bevaring i kommende Tider.
